Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 30.01.1997.
Stājas spēkā: 06.03.1997.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 52/53 (767/768), 20.02.1997.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 5, 13.03.1997.

Attēlotā redakcija: 01.01.2015. - 30.11.2019.

Grozījumi:

16.06.1999. likums / LV, 208/209 (1668/1669), 26.06.1999.; Ziņotājs, 14, 22.07.1999. / Stājas spēkā 10.07.1999.
16.06.1999. likums / LV, 208/209 (1668/1669), 26.06.1999.; Ziņotājs, 14, 22.07.1999. / Stājas spēkā 10.07.1999.
30.11.2000. likums / LV, 448/449 (2359/2360), 12.12.2000.; Ziņotājs, 1, 11.01.2001. / Stājas spēkā 26.12.2000.
30.11.2000. likums / LV, 448/449 (2359/2360), 12.12.2000.; Ziņotājs, 1, 11.01.2001. / Stājas spēkā 26.12.2000.
20.12.2007. likums / LV, 4 (3788), 09.01.2008.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 23.01.2008.
20.12.2007. likums / LV, 4 (3788), 09.01.2008.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 23.01.2008.
30.10.2014. likums / LV, 228 (5288), 15.11.2014. / Stājas spēkā 29.11.2014.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Šis likums nosaka kārtību, kādā zemesgrāmatās ierakstāma fizisko un juridisko personu atgūtā un privatizētā zeme, valsts un pašvaldību zeme, kā arī dzīvokļi un ēkas (būves), kas atrodas uz šīs zemes vai zemē.

2.pants. Ar nekustamo īpašumu saistītās tiesības zemesgrāmatā nostiprināmas atbilstoši Zemesgrāmatu likumā noteiktajām prasībām, ievērojot šā likuma noteikumus.

3.pants. Nekustamais īpašums zemesgrāmatā ierakstāms, pamatojoties uz dokumentu, kas apliecina nekustamā īpašuma tiesisku iegūšanu.

4.pants. Nostiprinājuma lūgumam dokumenti pievienojami šajā likumā un Zemesgrāmatu likumā noteiktajos gadījumos. Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis nekustamā īpašuma ierakstīšanai nepieciešamo zemes robežu plānu un informāciju par ēkas (būves) kadastrālo uzmērīšanu iegūst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk — Kadastra informācijas sistēma). Ieskatīšanās Kadastra informācijas sistēmā pielīdzināma attiecīgo ziņu iegūšanai no dokumenta papīra formā.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2015. Sk. Pārejas noteikumu 4.punktu)

5.pants. Nostiprinājuma lūgumam pievienotie dokumenti glabājami nekustamā īpašuma lietā, bet īpašniekam pēc viņa lūguma izsniedzams Zemesgrāmatu likumā noteiktajā kārtībā sagatavots zemesgrāmatas akts (apliecība).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

6.pants. *(Izslēgts ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)*

II nodaļa
Zemes ierakstīšana zemesgrāmatās

7.pants. Fiziskās vai juridiskās personas atgūtā zeme ierakstāma zemesgrāmatā uz šīs personas vārda, pamatojoties uz likumā paredzētajā kārtībā pieņemtu lēmumu par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai uz tiesas spriedumu.

8.pants. Valsts un pašvaldību zeme ierakstāma zemesgrāmatā uz valsts vai attiecīgās pašvaldības vārda, pamatojoties uz dokumentiem, kas norādīti likumā "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās".

9.pants. (1) Fiziskās vai juridiskās personas privatizētā zeme ierakstāma zemesgrāmatā, pamatojoties uz pirkuma līgumu.

(2) Zemes izpirkšanas gadījumā nostiprinājuma lūgumam pievienojams likumos noteiktās institūcijas lēmums par zemes nodošanu īpašumā par samaksu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

10.pants. Ierakstot zemesgrāmatā zemi, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 77.pantam izskata nostiprinājuma lūgumu un šā likuma 7., 8. vai 9.pantā minētos attiecīgos dokumentus, kā arī pārliecinās, vai lūgumam ir pievienoti šajā likumā minētie dokumenti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

11.pants. Ja lēmumā par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes nodošanu īpašumā par samaksu vai pirkuma līgumā norādīti īpašuma tiesību aprobežojumi vai apgrūtinājumi, vienlaikus ar zemes ierakstīšanu zemesgrāmatā izdarāma atzīme, norādot, kādi aprobežojumi un apgrūtinājumi ar lēmumu vai līgumu ir noteikti. Atzīme aizstājama ar ierakstu, ja zemes īpašnieks vai attiecīgā ieinteresētā persona iesniedz nostiprinājuma lūgumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2000. likumu, kas stājas spēkā 26.12.2000.)

III nodaļa
Fizisko personu ēku (būvju) ierakstīšana zemesgrāmatās

12.pants. Ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā vienlaikus ar zemi, izņemot šā likuma 13.pantā minētos gadījumus.

13.pants. Ēkas (būves), kas saskaņā ar likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 14.pantu ir patstāvīgs nekustamais īpašums un atrodas uz svešas zemes, ierakstāmas zemesgrāmatā vispārējā kārtībā.

14.pants. (1) Ierakstot zemesgrāmatā ēkas (būves), kas ir patstāvīgs īpašuma tiesību priekšmets, zemesgrāmatā atklājams atsevišķs nodalījums.

(2) Ja zemi īpašumā iegūst ēku (būvju) īpašnieks vai ēku (būvi) — zemes īpašnieks, ēkas (būves) īpašums pievienojams zemes īpašuma nodalījumam un ēku (būvju) nodalījums slēdzams arī bez īpašnieka lūguma, ja zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis nekonstatē normatīvajos aktos noteiktos šķēršļus zemes īpašuma un ēkas (būves) īpašuma savienošanai. Šādā gadījumā nekustamajam īpašumam saglabājams zemes īpašuma kadastra numurs.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

15.pants. Ierakstot saskaņā ar šā likuma 13.pantu zemesgrāmatā ēkas (būves), zemesgrāmatas nodalījuma

pirmajā daļā izdarāma atzīme: "Ēka (būve) saistīta ar zemes gabalu (attiecīgās zemes vienības kadastra apzīmējums).
(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

16.pants. *(Izslēgts ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)*

17.pants. Ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

1) valsts arhīva izziņu par ēku (būvju) vai zemes piederību 1940.gada 21.jūlijā, ja ēkas (būves) celtas līdz 1940.gada 21.jūlijam;

2) likumā noteikto institūciju izsniegto dokumentu par īpašuma tiesību atjaunošanu uz prettiesiski atsavinātām ēkām (būvēm);

3) noteiktā kārtībā apstiprinātu aktu par ēkas (būves) pieņemšanu ekspluatācijā;

4) rakstveida darījuma aktu par ēku (būvju) iegūšanu (ja darījums ir noslēgts līdz 1993.gada 28.februārim, kā arī citos likumā noteiktajos gadījumos tam jābūt notariāli apliecinātam);

5) apliecību par tiesībām uz mantojumu (līdz 1992.gada 31.decembrim);

6) tiesas spriedumu vai lēmumu, izņemot tiesas spriedumus, kas minēti likuma "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" 7. un 8.pantā;

7) aktu par ēku (būvju) iegūšanu izsolē tiesas ceļā (līdz 1995.gada 29.martam);

8) izrakstu no saimniecības grāmatas vai saimniecību uzskaites kartītes, ko izsniedzis valsts arhīvs vai pašvaldība un kas apliecina ēku (būvju) iegūšanu sakarā ar likumā noteiktajām mantiskajām attiecībām kolhoznieku sētā;

9) līgumu par ēku (būvju) iegūšanu valsts vai pašvaldības īpašuma privatizācijas rezultātā;

10) citu dokumentu, kas apliecina ēku (būvju) tiesisku iegūšanu.

18.pants. Ja fiziskā persona ēkas (būves) ieguvusi pirms 1993.gada 5.aprīļa un tai nav saglabājies īpašuma tiesības apliecinošs dokuments (līgums, apliecība par tiesībām uz mantojumu, akts par ēkas nodošanu ekspluatācijā un tamlīdzīgi dokumenti), ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā uz šīs personas vārda, pamatojoties uz pašvaldības vai Valsts zemes dienesta izziņu, kurā norādīts, uz kāda tiesiska pamata šī persona ieguvusi ēkas (būves).

19.pants. (1) Zemesgrāmatā kā patstāvīgi īpašuma objekti nav ierakstāmas:

1) mazēkas, izņemot garāžas;

2) žogi;

3) lineāras inženierbūves, izņemot transporta būves;

4) šādas transporta būves: akvedukti, apūdeņošanas un kultivācijas hidrobūves, sliežu ceļi, kā arī saskaņā ar Dzelzceļa likumu dzelzceļa infrastruktūras sastāvā ietilpstošas inženierbūves;

5) inženierbūves, kuru laukums ir mazāks par 50 kvadrātmetriem vai augstums ir mazāks par 10 metriem.

(2) Šā panta pirmās daļas 5.punktā minētie apjoma ierobežojumi neattiecas uz kultūrvēsturiskām inženierbūvēm un transporta būvēm.
(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

20.pants. Ja zemesgrāmatā tiek ierakstītas ēkas (būves), kurām likumā noteiktajā kārtībā uzlikts un Kadastra

informācijas sistēmā vai pašvaldībā reģistrēts atsavināšanas aizliegums vai servitūti, zemesgrāmatā atsavināšanas aizliegums vai servitūti ierakstāmi atzīmju veidā un atzīmes dzēšamas vai aizstājamas ar ierakstiem tikai pēc ieinteresēto personu lūguma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

21.pants. Ja fiziskā persona ēkas (būves) ieguvusi pēc 1993.gada 4.aprīļa darījuma rezultātā vai mantošanas ceļā, tās zemesgrāmatā ierakstāmas uz šīs personas vārda ar nosacījumu, ka nostiprinājuma lūdzējs iesniedz pierādījumus par to, ka atsavinātājs vai mantojuma atstājējs bijis šo ēku (būvju) īpašnieks. Ja arī minētais atsavinātājs ēkas (būves) ieguvis pēc 1993.gada 4.aprīļa, iesniedzami pierādījumi par iepriekšējā atsavinātāja vai mantojuma atstājēja īpašuma tiesībām un darījuma likumību (tiesībspēja, rīcībspēja, trešās personas piekrišana, kad saskaņā ar likumu šāda piekrišana nepieciešama), līdz ir pierādītas atsavinātāja vai mantojuma atstājēja īpašuma tiesības (būvniecība, reģistrācija likumā noteiktajās iestādēs).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

22.pants. Ja nostiprinājuma lūdzējs nevar iesniegt šā likuma 21.pantā minētos dokumentus, par nostiprinājuma pamatu var būt tiesas spriedums, ar kuru atzītas viņa īpašuma tiesības. Sagatavojot lietu izskatīšanai, tiesa publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" sludinājumu, kurā uzaicina personas, kurām ir kādi iebildumi pret prasību, iesniegt tos tiesai triju mēnešu laikā.

23.pants. (1) Šā likuma 21.pantā minētie nosacījumi nav piemērojami un ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā vispārējā kārtībā, ja tās iegūtas, pamatojoties uz likumiem, kas regulē īpašuma tiesību atjaunošanu vai valsts un pašvaldību īpašuma privatizāciju vai atsavināšanu.

(2) Ja valsts un pašvaldību īpašuma privatizācija vai atsavināšana veikta, pamatojoties uz likumu "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" vai Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu, privatizāciju vai atsavināšanu veicošā institūcija iesniedz zemesgrāmatu nodaļai nostiprinājuma lūgumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. un 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

24.pants. Dārzkopības, garāžu, vasarnīcu vai citas kooperatīvās (kopdarbības) sabiedrības biedram piederošas ēkas (būves) vispārējā kārtībā ierakstāmas zemesgrāmatā uz viņa vārda, ja attiecīgais kooperatīva biedrs piedalījies akta sastādīšanā par ēkas (būves) nodošanu ekspluatācijā. Ja šī persona nav bijusi dārzkopības, garāžu, vasarnīcu vai citas kooperatīvās (kopdarbības) sabiedrības biedrs laikā, kad ēka (būve) nodota ekspluatācijā, nostiprinājuma lūgumam pievienojama attiecīgā kooperatīva, tā tiesību pārņēmēja vai valsts arhīva izziņa par to, ka šī persona ir uzņemta par kooperatīva biedru.

25.pants. Jaunbūves (iesākta būvniecība līdz nodošanai ekspluatācijā) ierakstāmas zemesgrāmatā, pamatojoties uz būvinspekcijas (būvvaldes) izdotu izziņu, kurā norādīts būvniecības tiesiskais pamats un jaunbūves raksturojums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

IV nodaļa
Juridisko personu ēku (būvju) ierakstīšana zemesgrāmatās

26.pants. Juridisko personu ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatās, ievērojot šā likuma 12.—15., 19. un 25.pantā noteiktās prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

27.pants. Ēku (būvju) atrašanās juridiskās personas bilancē (grāmatvedības pamatlīdzekļu uzskaitē) pati par sevi nerada īpašuma tiesības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

28.pants. Ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

1) likumā noteikto institūciju izsniegto dokumentu par īpašuma tiesību atjaunošanu;

2) noteiktā kārtībā apstiprinātu aktu par ēkas (būves) pieņemšanu ekspluatācijā:

3) darījuma aktu par ēku (būvju) iegūšanu;

4) tiesas spriedumu vai lēmumu, izņemot spriedumus, kas minēti likuma "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" 7. un 8.pantā;

5) aktu par ēku (būvju) iegūšanu izsolē tiesas ceļā (līdz 1995.gada 29.martam);

6) administratīvā kārtībā pieņemtu valdības vai pašvaldības aktu par ēku (būvju) nodošanu īpašumā citam tiesību subjektam, arī par to iekļaušanu uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) pamatlīdzekļu sastāvā;

7) uzņēmējsabiedrības dibināšanas līgumu, kas apliecina ēku (būvju) nodošanu uzņēmējsabiedrības īpašumā;

8) pamatlīdzekļu novērtēšanas aktu, kas apliecina ēku (būvju) iekļaušanu uzņēmējsabiedrības pamatlīdzekļu sastāvā, pārveidojot valsts vai pašvaldības uzņēmumu par uzņēmējsabiedrību;

9) citu dokumentu, kas apliecina ēku (būvju) tiesisku iegūšanu.

29.pants. Juridiskajām personām nostiprinājuma lūgumam jāpievieno dokumenti, kas apliecina to tiesībspēju un rīcībspēju (statūti, nolikums u.tml.).

30.pants.
(Izslēgts ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

31.pants. Ja juridiskā persona ēkas (būves) ieguvusi darījuma rezultātā, tās šā likuma 21.—23.pantā noteiktajā kārtībā ierakstāmas zemesgrāmatā uz juridiskās personas vārda, pārbaudot atsavinātāja īpašuma tiesības, līdz tās ir nepārprotami pierādītas (būvniecība, pašvaldības vai valsts īpašums, reģistrācija likumā noteiktās iestādēs).

32.pants. (1) Šā likuma 31.pantā minētie nosacījumi nav piemērojami un ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā vispārējā kārtībā, ja ēkas (būves) iegūtas, pamatojoties uz likumiem, kas reglamentē valsts un pašvaldību īpašuma privatizāciju vai atsavināšanu vai valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu par uzņēmējsabiedrībām.

(2) Ja valsts un pašvaldību īpašuma privatizācija vai atsavināšana veikta, pamatojoties uz likumu "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" vai Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu, privatizāciju vai atsavināšanu veicošā institūcija iesniedz zemesgrāmatu nodaļai nostiprinājuma lūgumu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. un 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

33.pants. Ēkas (būves), kas juridiskajai personai, izņemot reliģiskās organizācijas, ir piederējušas 1940.gada 21.jūlijā, ierakstāmas zemesgrāmatā uz šīs juridiskās personas vārda, pamatojoties uz valsts arhīva izziņu un šīs juridiskās personas vadītāja parakstītu izziņu par to, ka ēkas (būves) ir tās bilancē (grāmatvedības pamatlīdzekļu uzskaitē). Nostiprinājuma lūgumam pievienojama attiecīgas valsts institūcijas izziņa, ka ēkas (būves) nav pārgājušas valsts īpašumā, un dokuments par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

34.pants. Reliģisko organizāciju ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā, pamatojoties uz pilsētas domes vai pagasta padomes lēmumu par īpašuma tiesību atjaunošanu vai vienošanos par īpašuma atdošanu.

V nodaļa
Valsts un pašvaldību ēku (būvju) ierakstīšana zemesgrāmatās

35.pants. Valsts un pašvaldību ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatās, ievērojot šā likuma 12.—15., 19. un 25.pantā noteiktās prasības.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

36.pants. (1) Ēkas (būves) zemesgrāmatās ierakstāmas uz valsts vai pašvaldības vārda, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem:

1) valsts arhīva izziņu par ēku (būvju) piederību valstij, likvidētai valsts iestādei, uzņēmumam vai uzņēmējsabiedrībai ar valsts kapitālu 1940.gada 21.jūlijā;

2) aktu par ēku (būvju) pieņemšanu ekspluatācijā;

3) darījuma aktu par ēku (būvju) iegūšanu;

4) tiesas spriedumu vai lēmumu, izņemot spriedumus, kas minēti likuma "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" 7. un 8.pantā;

5) administratīvā kārtībā pieņemtu aktu par valsts īpašumā esošu ēku (būvju) nodošanu pašvaldībai vai otrādi;

6) valsts vai pašvaldības iestādes izsniegtu izziņu, kas apliecina, ka ēka (būve) ir valsts vai pašvaldības iestādes bilancē;

7) citu dokumentu, kas apliecina ēku (būvju) tiesisku iegūšanu.

(2) Valsts ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā uz valsts vārda attiecīgas valsts institūcijas personā atbilstoši likuma "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās" 8.panta noteikumiem. Ja ēkas (būves) atrodas uz svešas zemes, tās ierakstāmas zemesgrāmatā uz valsts vārda tās ministrijas personā, kuras valdījumā šīs ēkas (būves) atrodas, ja Ministru kabinets nav noteicis citādi.

(3) Ja bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav pieteikušies uz ēkām (būvēm) un ja šīs ēkas (būves) atrodas ministrijas vai pašvaldības valdījumā un bilancē (grāmatvedības pamatlīdzekļu uzskaitē) un ir nepieciešamas valsts vai pašvaldību funkciju veikšanai, šīs ēkas (būves) ierakstāmas zemesgrāmatā uz valsts vārda attiecīgās ministrijas personā vai uz attiecīgās pašvaldības vārda, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:

1) ministrijas vai pašvaldības izsniegtu izziņu par to, ka ēkas (būves) atrodas tās valdījumā;

2) pašvaldības izsniegtu izziņu par to, ka uz ēkām (būvēm) normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav pieteikušies šo ēku (būvju) bijušie īpašnieki vai viņu mantinieki.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. un 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

37.pants. Uz valsts vārda zemesgrāmatās ierakstāmas ēkas (būves), ko laikā no 1940.gada 21.jūlija ir uzcēluši PSRS pakļautības uzņēmumi, iestādes un organizācijas, arī PSRS sabiedrisko organizāciju Latvijas nodaļas, PSRS Aizsardzības ministrija, Iekšlietu ministrija un tās iekšējais karaspēks un robežapsardzības karaspēks, izņemot gadījumus, kad šīs ēkas (būves) atsavinātas likumā noteiktajā kārtībā.

38.pants. Uz pašvaldības vārda zemesgrāmatās ierakstāmas ēkas (būves), kas:

1) uzceltas līdz 1940.gada 21.jūlijam uz zemes, kura bija ierakstīta zemesgrāmatā uz attiecīgās pašvaldības vai lauku pašvaldību fonda vārda, ja attiecīgā pašvaldība ir atguvusi zemes īpašuma tiesības un ēkas (būves) ir pašvaldības vai tās institūcijas tiesiskā valdījumā un ir to bilancē (grāmatvedības pamatlīdzekļu uzskaitē), ko apliecina attiecīgā vadītāja parakstīta izziņa;

2) uzceltas par pašvaldības līdzekļiem pēc 1990.gada 15.februāra likuma par pašvaldībām spēkā stāšanās;

3) nodotas pašvaldības īpašumā ar likumu;

4) nodotas pašvaldības īpašumā ar Ministru padomes vai Ministru kabineta izdotu tiesību aktu;

5) iegūtas uz cita tiesiska pamata.

(16.06.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

39.pants. Ēkas (būves), ko valsts īpašumā bez atlīdzības zemes reformas laikā nodevusi pašvaldība, un ēkas (būves), ko pašvaldības īpašumā zemes reformas laikā nodevusi valsts vai cita pašvaldība, var ierakstīt zemesgrāmatā arī gadījumos, ja šīs ēkas (būves) pirms to nodošanas nav bijušas ierakstītas zemesgrāmatā. Īpašuma tiesības nostiprināmas, pamatojoties uz attiecīgās pilsētas domes, pagasta vai rajona padomes lēmumu vai Ministru kabineta rīkojumu.

VI nodaļa
Dzīvokļa īpašuma ierakstīšana zemesgrāmatās

40.pants. Daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā esošos privatizētos dzīvokļus var ierakstīt zemesgrāmatā tikai tad, ja atbilstoši šim likumam zemesgrāmatā ierakstīta dzīvojamā māja un pievienota dzīvojamo māju privatizācijas komisijas izziņa par dzīvojamās mājas sadalīšanu dzīvokļu īpašumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

41.pants. Valsts un pašvaldību daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā esošais privatizētā dzīvokļa īpašums ierakstāms zemesgrāmatā uz ieguvēja vārda likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.1999. likumu, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

42.pants. Šā likuma 41.pantā noteiktajā kārtībā, pamatojoties uz dokumentu, ko iesniegusi attiecīgā dzīvokļu privatizācijas komisija, zemesgrāmatā ierakstāmi arī dzīvokļi, kas privatizēti atbilstoši likumiem "Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju", "Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju" vai citiem likumiem.

43.pants. Līdz privatizēto kooperatīvo un citu privatizēto dzīvojamo māju pārveidošanai dzīvokļa īpašumos dzīvokli var ierakstīt zemesgrāmatā, ja atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likumam zemesgrāmatā ir ierakstīta dzīvojamā māja.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

44.pants. Ja īpašuma tiesības uz dzīvokli iegūtas darījuma rezultātā vai mantošanas ceļā pēc 1993.gada 4.aprīļa, tas ierakstāms zemesgrāmatā un īpašuma tiesības nostiprināmas kārtībā, kāda noteikta šā likuma 21.—23. vai 31. un 32.pantā.

45.pants. Īpašuma tiesības uz dzīvokļiem, kas iegūti privātpersonām un publiskām personām piederošā dzīvojamā mājā, nostiprināmas zemesgrāmatā, ja dzīvojamā māja ir ierakstīta zemesgrāmatā un dzīvokļa īpašumi reģistrēti Kadastra informācijas sistēmā.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

VII nodaļa
Vairākos patstāvīgos īpašumos sadalītu nekustamo īpašumu ierakstīšana zemesgrāmatās

46.pants. Nekustamo īpašumu, arī ēkas, kas sadalīts reālās daļās, kopīpašniekiem vienojoties vai ar tiesas spriedumu, ja nepieciešams, uzliekot aprobežojumus vai nosakot servitūtus, var ierakstīt zemesgrāmatā atsevišķos nodalījumos kā patstāvīgu īpašuma objektu šādos gadījumos:

1) katram īpašniekam ir atsevišķs zemes gabals, uz kura atrodas viņa ēkas vai ēkas daļa, un zemes gabalam ir piešķirts kadastra numurs;

2) katram atdalītajam nekustamajam īpašumam pašvaldība noteikusi adresi;

3) katrai dzīvojamās mājas daļai un saimniecības ēkām kā patstāvīgam īpašumam iekārtota ēkas (būves) kadastrālās uzmērīšanas lieta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

47.pants. Īpašuma tiesības šā likuma 46.pantā minētajā gadījumā nostiprināmas, pamatojoties uz kopīpašnieku vienošanos vai tiesas spriedumu par kopīpašuma izbeigšanu. Nostiprinājuma lūgumam pievienojams dokuments, kas apliecina nekustamā īpašuma (zemes, ēku) tiesisku iegūšanu, un pašvaldības lēmums par ēku (būvju) atrašanās vietu (adresi).

VIII nodaļa
Nobeiguma noteikumi

48.pants. Nostiprinājuma lūgumus, kas saistīti ar nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis izskata 30 dienu laikā.

49.pants. (1) Pēc nostiprinājuma lūdzēja vēlēšanās zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis izskata iesniegumu saīsinātā termiņā — triju dienu laikā, ņemot attiecīgo kancelejas nodevu desmitkārtīgā apmērā.

(2) Izskatot nostiprinājuma lūgumu saīsinātā termiņā, ņemami vērā Zemesgrāmatu likuma 73.panta noteikumi.
(16.06.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

50.pants. Fiziskās personas — bijušie īpašnieki, kuriem zeme piederēja 1940.gada 21.jūlijā, to laulātie un pirmās šķiras likumiskie mantinieki, politiski represētie un I grupas invalīdi, kuriem zemes reformas gaitā atjaunotas zemes īpašuma tiesības, — ir atbrīvotas no kancelejas nodevas, kas atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 107.pantam tiek ņemta, sākotnēji ierakstot nekustamo īpašumu zemesgrāmatā un nostiprinot ar to saistītās tiesības.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Satversmes 81.panta kārtībā izdotie Ministru kabineta noteikumi nr.140 "Noteikumi par nekustamo īpašumu ierakstīšanu zemesgrāmatās" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 11.nr.).

2. Šā likuma 19.panta otrā teikuma noteikumi nav piemērojami, ja tajā minētie objekti nodoti privatizācijai līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai un atrodas uz valstij vai pašvaldībai piederošās vai piekrītošās zemes.
(16.06.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.07.1999.)

3. Šā likuma 21.panta noteikumi nav piemērojami (atsavināšanas līgums nevar būt par pamatu ieguvēja īpašuma tiesību nostiprināšanai), ja nekustamais īpašums nav bijis ierakstīts zemesgrāmatā un atsavināšanas līgums par:

1) ēkām (būvēm) noslēgts pēc 2000.gada 1.janvāra, izņemot 3. un 4.apakšpunktā minētās ēkas (būves);

2) dzīvokļu īpašumiem noslēgts pēc 2001.gada 1.janvāra;

3) privatizējamām ēkām (būvēm) noslēgts pēc 2002.gada 1.janvāra;

4) to uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) ēkām (būvēm), kuri ar tiesas spriedumu atzīti par maksātnespējīgiem, ir noslēgts pēc 2002.gada 1.janvāra.

(16.06.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.11.2000. likumu, kas stājas spēkā 26.12.2000.)

4. Šā likuma 4.panta jaunā redakcija stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.
(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2014.)

Likums Saeimā pieņemts 1997.gada 30.janvārī.

Valsts prezidenta vietā

Saeimas priekšsēdētājs A.Čepānis

Rīgā 1997.gada 20.februārī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"